

PRZEDMOWA

Organizacja konferencji naukowej na temat: *Nowe koncepcje ustrojowo-prawne w pracach nad konstytucjami Rzeczypospolitej Polskiej i Federacyjnej Republiki Czesko-Słowackiej* pozostaje w ścisłym związku z trwającą od wielu lat współpracą jednoimiennych katedr Uniwersytetu im. P. J. Šafarica w Koszycach i Uniwersytetu Łódzkiego. Podobną konferencję zorganizowała Katedra Prawa Państwowego i Administracji w Koszycach w dniach 13–15.05.1991 r., w której uczestniczyli – obok gospodarzy – także pracownicy naszej katedry. W naszej konferencji wzięli również udział zaproszeni pracownicy naukowcy Katedry Prawa Państwowego Uniwersytetu im. Łomonosowa w Moskwie.

Prezentowana publikacja jest drugą z kolei: pierwszą był „Zeszyt Naukowy UŁ” obejmujący prace zrealizowane w ramach współpracy Katedr Prawa Państwowego obydwu wydziałów¹.

Pewne trudności sprawiła strona językowa. Nauczeni doświadczeniem (mam na myśli poprzednie wydanie wspólnej publikacji), pozostawiliśmy referaty strony słowackiej w ich rodzimym języku. Ma to znaczenie przy wymianie wzajemnej publikacji, a także ułatwia zapoznanie się z badaniami czytelników słowackich. Mam nadzieję, że każdy, kto weźmie to ręki naszą publikację, przy odrobinie dobrej woli, zauważy jak nietrudno jest przełamać barierę językową (także terminologiczną) bliskich, nie tylko pod tym względem, narodów słowiańskich. Jedynie dwa referaty zostały przetłumaczone z języka rosyjskiego.

Pewnych wyjaśnień wymaga tematyka konferencji. Najogólniej można powiedzieć, że obejmowała ona zagadnienia praw i wolności obywatelskich (w szerokim ujęciu), zagadnienia konstytucyjne, ze szczególnym uwzględnieniem naczelnych organów państwowych, oraz trzecia grupa tematyczna obejmująca wybrane zagadnienia z prawa administracyjnego. Według tak pomyślanego układu przebiegały obrady konferencji.

Podkreślając międzynarodowy charakter Konferencji, w pierwszej kolejności zwracamy uwagę na te referaty, które przedstawiła strona słowacka: *Katalog podstawowych praw i wolności w konstytucji CSRF (założenia i realizacja)* – prof. dr Igor Páluš; *Uwagi o prawno-państwowym założeniu czechosłowackiego modelu federalizmu* – dr Ľudmila Somorová; *Prezydent Republiki*

¹ Por. *Prawo Państwowe*, „Acta Universitatis Lodzensis” 1991, Folia iuridica 45.

w czeskosłowackim systemie konstytucyjnym – dr Ladislav Orosz; *Funkcjonowanie samorządu terytorialnego w CSRF* – Mikołaj Mikołaj. Zaproszeni goście z Uniwersytetu Moskiewskiego zaprezentowali dwa referaty: *Reforma konstytucyjna w ZSRR* – prof. dr Natalia A. Bogdanowa, oraz *Wybrane problemy samorządu terytorialnego w ZSRR* – doktorant Siergiej Kargin.

Strona polska przedstawiła osiem referatów: *Gwarancje konstytucyjności i praworządności w projektach nowej konstytucji* – dr Ryszard Krawczyk, *Katalog praw i wolności obywatelskich* – mgr Cezary Grabarczyk, *Relacja państwo – kościół* – dr Witold Brodziński, *Ustrój gospodarczy i finansowy państwa w nowej konstytucji Polski* – prof. dr hab. Cezary Kosikowski, *Spór o drugą izbę polskiego parlamentu* – dr Krzysztof Skotnicki, *Prezydent – pozycja ustrojowo-prawna* – prof. dr hab. Tadeusz Szymczak, *Konstytucyjna regulacja problematyki obronności państwa* – dr Dariusz Górecki, *Miejsce samorządu terytorialnego w państwie (problemy regulacji konstytucyjnej)* – prof. dr hab. Małgorzata Stahl.

Nietrudno dostrzec, jaki był główny nurt zainteresowań naukowych autorów, którzy skupili się na zagadnieniach aktualnych, budzący żywy oddźwięk i wymianę zdań nie tylko w środowisku prawniczym. Można w związku z tym wyrazić żal, że nie udało się zamieścić wypowiedzi osób biorących udział w dyskusji nad poszczególnymi referatami. Zarówno autorzy wystąpień, jak i obecni na posiedzeniach podkreślali potrzebę dalszego prowadzenia badań nad przedstawionymi problemami. Z poczuciem dużej odpowiedzialności za kontynuację badań nakreślono główne założenia planu prac na najbliższe lata (np. zapewnienie bieżącej wymiany dokumentów, literatury przedmiotu oraz pomocy dydaktycznych – podręczników, materiałów źródłowych). Wypowiedziano się za utrzymaniem dotychczasowej praktyki osobistych kontaktów i organizowania wspólnych spotkań. Te formy współpracy, stosowane na przestrzeni ostatnich lat, sprawdziły się, a ich utrwalenie rodzi nadzieję dalszego pogłębiania badań.

Tadeusz Szymczak